

Krudttårnet

Forsvaret i Frederikshavn

Oktober 2009

Nr. 2.

13. Årgang

Flagdagen d. 5. september blev højtideligholdt i Frederikshavn. Læs side 3.

Teknikken har forandret sig på KGM igennem årene. Læs side 8.

Kampinformations-elever på besøg ved artilleriet. Læs side 10.

HAVKATTEN havde gæster med, da de sejlede i Østersøen. Læs side 12.

Kadetaspiranter kan udfordres på andre måder end med søkort og skibe. Læs side 19.

INDHOLD

3. National Flagdag

4. Ny chef ved OPLOG FRH

6. Forandringsagenter med visioner på mission

8. Fra fedtstift til EDB

10. Elever fra TAK 045 på besøg hos Danske Artilleriregiment

12. Rejsebrev fra HAVKATTEN

16. Kadetaspirant i Søværnet

18. Nye undervisningstiltag ved Søværnets Sergent- og Grundskole

19. En anderledes dag i Skoleskibsddivision 4.

Garnisonskommandantens tale ved flagdagen

5. SEP 2009

**Ærede veteraner,
pårørende, kolleger og
venner!**

Normalt er vi danskere lidt stolte over at kunne prale med, at vi ikke kun er verdens ældste eksisterende kongedømme, men også, at vi har verdens ældste flag.

Dannebrog, er sandsynligvis et af verdens ældste flag.

Det er i hvert fald det flag, der uafbrudt har været anvendt længst i historien. Men faktisk havde danerne et flag eller fane før det, vi i dag kender som Dannebrog.

Dannebrog har sandsynligvis først været et korsfarermærke i forbindelse med danskernes forsøg på at kristne det hedenske Estland.

Ifølge sagnet "faldt Dannebrog ned fra himlen". Dette sagn stammer fra slaget ved Lyndanisse i Estland 15. juni 1219 under Valdemar Sejrs korstog mod Esterne.

Samtidigt hørtes en stemme, der forkyndte, at når denne fane løftedes ville danskerne vinde. Dette opildnede de hårdt trængte danskere under Kong Valdemar til den endelige sejr.

Der findes dog ingen historiske beviser på, at Dannebrog oprindelse stammer fra dette slag. De første afbildninger af Dannebrog med den røde

dug og det hvide kors stammer fra Valdemar Atterdags tid (1340-1375), mere end 150 år senere.

Men sagnet eller ej, siden da har Dannebrog været danskernes nationale symbol.

Formålet med den nye flagdag er at hædre de personer, der er eller har været udsendt på en mission af Danmark som led i Danmarks aktive internationale engagement.

Det er væsentligt at anerkende den fremragende og professionelle indsats, som danske soldater og andre offentligt udsendte yder i en række af verdens konfliktområder, og flagdagen er et vigtigt element i denne anerkendelse.

Den officielle flagdag er til ære for alle udsendte soldater siden Danmarks første FN-mission i Gaza i 1948.

Forsvaret og forsvarets personel har igennem årene ydet et meget stort bidrag til Danmarks internationale engagement.

Soldater er blevet dræbt og såret og har pådraget sig længerevarende eller livsvarige mén i forbindelse med indsatsen. 91 er ikke kommet hjem i live.

Det er derfor naturligt, at forsvaret – til ære for nuværende og tidligere medarbejdere – deltager aktivt og med fylde i et fælles nationalt arrangement i forbindelse

med den nationale flagdag. Når man er eller har været udsendt, enten i missioner eller til søs, får Dannebrog en særlig betydning og en særlig plads i ens bevidsthed og hjerte. Ens bevidsthedsfølelse og nationalitetsfølelse står efterfølgende meget skarpt. Synet af Dannebrog maner til stolthed og bringer erindringer frem om den tid man var ude og dem man var sammen med. Levende som døde.

Overalt i dag fejres og markeres det, at Danmark har fået en ny flagdag til ære for dem, som gør og har gjort en forskel. Og ikke mindst for de pårørende til dem der har været udsendt for Danmark. De fortjener i allerhøjeste grad også at blive husket i dag.

Det er derfor med glæde og stolthed, at jeg som Garnisonskommandant kan fortælle, at Søværnet i Frederikshavn også fremover vil markere denne højtidelige dag til ære for dem, der er eller har været udsendt for Danmark.

Flaggaster ved flaget lørdag morgen

Friheden til at være menneske

Kæmp for alt hvad
du har kært,
dø om så det gælder,
da er livet ej så svært,
døden ikke heller.

(Chr. Richardt)

Orlogspræst Laurids
Korsgaards tale 5. september
2009.

Sådan sang man under
besættelsen, når man skulle
holde modet oppe eller
bære sorgen over mistede
modstandsfolk. Sådan
synger vi stadig igen og igen
på kirkegården, når vi har
sænket en kiste i graven.
Og disse enkle stærke
ord har fået ny aktuel
betydning, når vi står her
i taknemmelighed for at
hædre vore unge, der
risikerer livet i internationale
operationer.
Hvorfor sender vi unge ud
med den store risiko, som
vi kender alt for godt? Og
hvordan kan det give mening
at leve, kæmpe og måske
endda dø for den sag?
Ja, mening giver det kun,
fordi vi har noget kært at

kæmpe for. Fædrelandet,
som vi nu må forsvare langt
hjemmefra. Men fædrelandet
er ikke bare et stykke jord.
Det er en måde at være
menneske på; demokratiet,
ligeværdighed for høj og lav,
mand og kvinde, frihed til
at tænke, tale og tro, som
vi vil. Det elsker vi. Det er
vort livsgrundlag – bygget
på en tusindårig kristen
kulturarv. Sagt i en enkelt
sætning: Friheden til at være
menneske.

Den har vi kær. Når vi
kæmper for den, da er livet
ej så svært. Så ved vi, hvad
vi skal. Så er der noget
meningsfuldt, noget større
end os selv at være her for
og bruge kræfterne på. Når
vi kæmper for det, der er
større end os selv, så bliver
vore små liv også større end
os selv. – Det fornemmer
vore unge mennesker ude
i ørkenstøvet og på havet
sikkert inderst inde.
Og skulle man så betale for
denne frihed med sit eget
liv, ja så er heller ikke døden
så svær. For så har døden

givet mening. Man har jo
givet sit liv for noget større
end sig selv. Derfor rækker
det korte liv ud over ens
død. Andre fik jo gavn af den
høje pris, man betalte.
Sådan bliver både livet og
døden meningsfyldt – og
dermed ej så svært, netop
når vi lever og dør for noget
vi har kært, noget større og
vigtigere end os selv.

I det lys må vi se
strabadserne derude, angst
og frustration, mødres og
fædres, ægtefællers og
børns søvnløse nætter. Det
er en kamp for det kæreste
og største vi har, friheden til
at være menneske.

Den kamp er vi fælles om,
både dem derude og os
herhjemme. Vore unge, der
satte livet til i den kamp,
gik foran og viste os, at vi
som folk har noget fælles og
værdifuldt at kæmpe for.
Må vi lære af dem, så vi i
fællesskab værner om vor
frihed til at være mennesker.
Æret være deres minde.
Guds fred med dem og os.

**I forbindelse med min tiltrædelse som chef for Søværnets Operative
Logistiske Støttecenter Frederikshavn – forkortet OPLOG FRH og tillige
Garnisonskommandant for Frederikshavn hilser jeg en invitation fra Krudttårnets
redaktør velkommen til at introducere mig selv – på tryk.**

Carl Boyum Johansen,
Chef for OPLOG FRH

Inden diverse oplysninger
om min hidtidige løbebane
i Forsvaret og mit sociale
og familiære opland kort
oplistes vil jeg indlede
med en kort beretning
om en oplevelse, jeg
havde i forbindelse med
meddelelsen om at skulle
skifte stilling efter 4 år
som "Director of Staff" ved
NATO Maritime Component
Command Northwood
Hovedkvarter – lidt nordvest
for London.

- til et job på Flådestation
Frederikshavn og
efterfølgende forsøg på at
kontakte den daværende CH
OPLOG pr. telefon.
Efter at have ringet
nummeret til flådestationen
op melder en venlig telefon-
operatør "FLÅDESTATION
FREDERIKSHAVN, hvad kan
jeg hjælpe med"? – Jeg
svarer, at jeg gerne vil tale
med chefen (underforstået
chefen for Flådestationen),
hvorpå operatøren svarer:

"Hvem af dem?" Da gik det for alvor op for mig, at meget er ændret siden jeg tilbage i sommeren 2005 blev afløst som chef for 1. Eskadre for at drage til England. De funktionelle tjenester (FBE, FMT osv.) var nu en realitet og havde - var det mit umiddelbare indtryk - splittet en velfungerende arbejdsplads og dets medarbejdere op i en række mindre selvstændige enheder uden en fælles ledelse - chef - på stedet.

Hvad var der blevet af princippet om helhedsansvar og effektiv løsning af opgaver i et helhedsperspektiv - når flådestationens samlede opgaveportefølje nu blev løst af adskillige mindre organisatoriske enheder uden en fælles ledelse. Efter nu ca. 2 måneder i jobbet må jeg erkende, at det er ganske vist - tingene har ændret sig fundamentalt, men at den nye struktur og opgave- og arbejdsfordeling på flådestationen generelt synes at virke og - for det meste endda ganske udmærket. Det har med garanti kostet megen energi at nå dette resultat og en holdning lagt for dagen, der sætter helheden - det fælles ansvar for løsning af Forsvarets opgavekompleks - i fokus; og hvor dialog, "team-spirit" og forandringsparathed (fleksibilitet) er blevet anvendt i rigt mål til at rydde misforståelser og uenigheder af vejen. Det tidligere "helhedsansvar" i løsning af

alle flådestationens opgaver både de udadrettede mod de sejlede enheder og de mere indadrettede som vedligeholdelse, fornyelse eller rengøring af f.eks. bygningsmassen, kajanlæg og køretøjer, der tidligere hvilede på chefen for flådestationens skuldre, er nu afløst af et helhedsansvar ved de funktionelle tjenester - på tværs af alle værn og tjenestesteder. Det er altså fortsat helhedsperspektivet og ansvaret for den samlede opgaveløsning, der er i højsædet, nu blot fra en anderledes funktionel vinkel.

To måneder i den danske sommerferieperiode har ikke været lang nok til at nå at møde alle OPLOG medarbejdere, men nok til at vinde min respekt og beundring for den måde, alle synes at tage selvstændigt ansvar ikke blot for opgavers løsning men også for egen situation, herunder behov for at tilegne sig flere og nye kompetencer. Den moralske kontrakt der er indgået imellem alle ansatte i OPLOG FRH bl.a. baseret på enighed om, at de sociale værdier på arbejdspladsen der værdsættes mest, nemlig - Tillid - Ansvar og Flexibilitet, skal være retningsgivende for al adfærd og Handling er for mig allerede nu mere et faktum end blot et projekt på tegnebrættet eller ide på vej. Vi i OPLOG er dog ikke ved vejs ende endnu: "sammen skabe Søværnets (hvorfor ikke Forsvarets

eller Danmarks?) bedste arbejdsplads inden 2013"; men de toner jeg hører, når jeg besøger kunder og OPLOG medarbejdere giver mig en velbegrundet tro på, at vi er på rette vej. Jeg tror jeg vil overlade det til bladets redaktør at skrive et par linjer om mig og min tjeneste i Forsvaret startende i 1971 og op til i dag.

Efter Søværnets Officersskole forrettede Carl B. Johansen i en længere årrække mest sejlede tjeneste; først i inspektionsskibet BESKYTTEREN (1976), senere i minelæggerne FYEN og MØEN (1978-81) udrustet som skoleskibe (1978-81) efterfulgt af tjeneste i alle tre korvetter af NIELS JUEL klassen i perioden 1982-85. Efter 2 års stabskursus i Tyskland, fulgte bl.a. tjeneste ved NATO hovedkvarteret i Karup og Søværnets Operative Kommando (1989-93) for efterfølgende atter at stå til søs i 3 år i de nye inspektionsskibe af THETIS kl. med traditionelle togter i grønlandske og færøske farvande, men også med afstikkere til bl.a. Malaysia, Thailand, Sydafrika samt USA. Tiden fra midten af halvfemserne og op til i dag har budt på 7 års tjeneste i NATO stabe i USA og England samt en periode på 3 år som chef for 1. Eskadre. Den nye CH OPLOG FRH er gift med Susanne Rasmussen, med hvem han har 2 døtre på henholdsvis 21 og 23 år; alle bosiddende i Frederikshavn.

Forandringsagenter med visioner på mission

Udsigten er ikke til at tage fejl af. På fodboldbanen på Flyvestation Aalborg løber omkring 50 forandringsagenter rundt i skærende røde og grønne T-shirts imellem hinanden i noget, der ligner kaos, mens råb og skrål runger gennem luften i en hensynsløs jagt på modstandernes soldater, bombemænd og fane.

Tekst og foto PL Dennis
Virkelyst, KGM

Virkeligheden er, at det er Kattegats Marinedistrikt (KGM), som er i aktion. Over to dage i maj afholdte KGM et værdiseminar på Flyvestation Aalborg, hvor der blev arbejdet med værdier samt mission, visioner og strategi for KGM. Mange læsere vil nok undre sig over, hvad det neonfarvede kaos har med MISSION, VISION og STRATEGI at gøre.

Tvivl dog ej – forud er gået en planlægningsfase, hvor hvert af de hårdt kæmpende hold har forsøgt at klarlægge sin mission og strategi for at vinde i menneskelig Stratego. Normalvis et strategi brætspil med brikker på fine rækker.

Brættet blev erstattet med fodboldbanen og brikkerne med personellet fra KGM. Kampen blev dog indledt i pæne formationer, hvor der tydeligvis var mange tanker bag. Resultatet var slående – efter bare to minutter var kampen ovre. Grønt hold gik sejrende ud af kampen. Men rygter om snyd blev straks startet af de nedslåede røde spillere. Forud for næste runde blev strategierne finpudset. Nu skulle de grønne ha'. Og anden runde skulle blive noget mere udstrakt. I takt med at kampen udviklede sig resultatløst, blev visioner og strategier overhalet af virkeligheden, som langsomt blev til et kaos af kommunikation, forsøg på ledelse og enkelte halsbrækkende selvmordsmissioner.

Efter at pulsen igen var kommet ned på et normalt niveau og sukkerdepoterne fyldt op med mere kage, samledes deltagerne fra Kattegats Marinedistrikt på en mere traditionel seminarfacon med powerpoint og hesteskoformet bordopsætning. Traditioner og formelle toner blev dog hurtigt manet til jorden, da chef og næstkommanderende lagde ud med et modeshow, så var stilen og niveauet lagt an.

Vel i gang var spørgsmålet som hurtigt rejste sig blandt deltagerne – hvorfor bruge tid på aktiviteter som Stratego, når man er samlet for at diskutere Mission, Vision og Strategi. Major Claus Holland fra Forsvarsakademiet var

Tid til eftertænkning

dog uden tvivl forberedt på dette spørgsmål, idet seminarets videre arbejde netop gik ud på, hvordan man får mission, visioner og strategier til at vedblive med at være relevante i det lange løb – til hverdag, som også indbefatter nattevagten mellem lørdag og søndag.

KGM har på et tidligere tidspunkt udarbejdet 10 bud, der udgør fundamentet i visions arbejdet – og med dagens Stratego i mente blev budene bearbejdet for nærmere konkretisering af værdiers rolle i hverdagen. Det positive ved dette arbejde var blandt andet, at langt de fleste gav udtryk for, at KGM allerede i dag er en rigtig god arbejdsplads. Plenumdiskussionerne gav derfor rum til andre mere afledte debatter om KGM som arbejdsplads – diskussioner, som det er utroligt vigtigt at tage af og til, og især i fuld offentlighed, så alle kan

forholde sig til indholdet og bidrage med egne holdninger. Diskussionerne fortsatte om aftenen og ud på natten, om end i mere afslappede rammer og i et mere lystsluppet humør.

På seminarets anden dag var det tid til at konkludere. Der blev opstillet en række SMARTE mål. Konkrete tiltag, der er målbare og (forhåbentligt) engagerende for den enkelte. Et arbejde der ikke gik stille af sig, da mange ville til orde og havde klare holdninger

til problemstillingerne. En debat, der tydeligt viser, at mange medarbejdere ved KGM er engageret i arbejdspladsens udvikling, hvad enten man er forandringsagent eller ej. Uanset værdierne konkrete ordlyd og antal eller målenes indhold, så er det altid den enkelte der former arbejdspladsen. Seminarer som dette, der i den grad får løftet dynerne og tingene kastet op i luften, er en vigtig proces, der ikke blot inderliggør værdierne hos den enkelte, også mange potentielle konflikter kan løses i et tidligt stadie på denne måde. Det kan også være over middagen til et glas rødvin, eller i et hjørne af baren, hvor diskussionerne forsætter til sent på natten. Skal en arbejdsplads fungere godt, skal der være plads til sociale aktiviteter for alle. Et værdiseminar som dette er et godt eksempel på, at man kan ryste folk sammen som én arbejdsplads, lave fagligt arbejde og samtidig have det sjovt – også dagen derpå og til hverdag, hvor værdierne er i spil.

Kampen er i gang

Fra fedtstift til EDB

I et gammeldags O-rum var vagthavende officer hævet over de andre

I sommeren 1976, da jeg som Kvindelig Mariner, første gang blev ansat ved Kattegats Marinedistrikt (KGM) i bunker 40, var både teknik og personel noget anderledes end i dag.

Af varslingsoperatør Ulla Nielsson, KGM
Billeder KGM og Koldkrigsmuseet på Langelandsfortet.

Der var kun civile operatører - 3 på vagt ad gangen - som var uddannede til arbejdet i både operationsrum og meldecentral. Der var en vagthavende løjtnant og en bagvagt efter kl. 16. Midt i operationsrummet var et stort plotterbord, der dækkede det nordlige Kattegat og på alle vægge hang der "toter", hvorpå vi førte skibene med fedtstifter. Rengøring foregik med pudsecreme og vat. Alt blev nøje overvåget af Vagthavende Officer (VO),

som sad ved en pult højt hævet over gulvet. I lokalet ved siden af var meldecentralen med kryptorum, telex og on-line forbindelser til Flåderadioen, Flådestationen og Søværnets Operative Kommando (SOK)- alle med hulstrimmel. Til Flåderadio havde vi desuden en rørpst, og hvad der er blevet sendt gennem den af ikke tjenstlig interesse, kan nævnes bl.a. tobak, slik, mus - forstumlede eller døde efter turen. Til opbygning af billedet i KGM område, modtog vi meldinger pr. tlf. fra fyrskibene - Skagen Rev og Læsø Trindel. Anholt Knob ringede til Marinstation Anholt, der var bemannet med værnepligtige, og de sendte meldinger via telex samt passede radaren. De bemandede Fyr - Skagen, Hirsholm og Fornæs ringede ligeledes med alt, hvad de så. Vore

egne enheder sendte meldinger via tale, altså radiokommunikation, og broer og havne ringede, når skibe passerede, ankom og afgik. Formidlingen videre foregik på en lukket plotting til de andre marinedistrikter Storebælt Marinedistrikt (SBM), Sundets Marinedistrikt (SUM), Langelands Marinedistrikt (LAM) og Bornholms Marinedistrikt (BHM) samt SOK.

I slutningen af 1970'erne blev der lavet en lille modernisering. VO kom ned fra det høje og sad nu ved en konsol på gulvet med telefoner og radioer. Plotterbordet blev erstattet med et opretstående plot, så nu skulle vi plote og skrive omvendt. Året 1981 blev en omvæltning for KGM, da vi flyttede fysisk. Der var bygget nyt og flot situationsrum på toppen af administrationsbygningen på Flådestationen, som vi delte med VO der.

Plotterbord, vægkort og toter var fremherskende før EDB fik sit indtog

Flot udsigt over havnen. Sergenter blev en del af KGM personel og senere kom også konstabler. I dag er vi stadig en blandet flok. Ved denne flytning blev KGM's meldecentral nedlagt og alt arbejde med signaler overgik til Flådestationens meldecentral, der lå i kælderen i administrationsbygningen på Flådestationen. Vi fik så vores trafik via rørpost. Plot og "toter" blev stadig ført med fedtstifter, og plotringen var også i brug. Efter godt et par år på Flådestationen, flyttede KGM – december 1986 - igen tilbage til bakkerne og under jorden. Bunker 120 var blevet bygget og indeholdt også flåderadio (bunker 42). Signalkontoret formidlede vores trafik. KGM blev indført i Flag Officer Denmark's Command Control and Information System (FOD CCIS). Slut med fedtstifter og håndførte "toter". Vi fik Bangsbo radar, hvorpå vi plottede de rå ekkoer eller radarmål, der blev

sendt videre til systemet via en anden konsol. Hver operatør passede 2 konsoller. Den ene til filtrering af radarspor fra radarerne henholdsvis på Anholt og på Sjællands Odde, og den anden til videresendelse til systemet. Sergenterne og VO havde en dobbeltkonsol med hver deres ansvarsområde. Siden da er der sket meget indenfor det tekniske udstyr, og terminologien for det udstyr vi har og bruger er noget helt andet. I dag er terminologien

blandt meget andet Maritime Assistance Service Operational Capability (MAS OC), Share Point (fælles dagbogssystem), Kyst Radar systemet (KYRA), Automatic Identification System (AIS) og Kommunikationssystemet VCS 2000.

Vi ville gerne have kunnet vise billeder fra gamle dage, men det viser sig, at der ikke findes nævneværdigt mange af slagsen. Man havde i fordums tid under den kolde krig et noget mere krakilsk forhold til fotografiapparater end man har i dag.

(Museet på Langelandsfortet har hjulpet os her. RED)

Ligesom mange andre steder i samfundet har udviklingen på KGM været præget af den kolossale evolution, der har fundet sted i løbet af de sidste 30 år, primært hvad angår det teknologiske, og deraf afledt den mængde af informationer, som den enkelte skal håndtere.

Et blik ind i den fagre nye EDB verden. Se også side 27 for en funderen over udviklingen

Søværnets Taktikkursus elever besøger artilleriet

Studietur for TAK 045 Speciale Kampinformation (KI)

KI-specialet i Søværnet matcher på mange områder "Hærens Forward Air Controller FAC-Soldat", som holder til nede i Varde, og er hjemmehørende under det Danske Artilleriregiment (DAR).

Tekst og foto: OS Peter Jørgensen, TAK

Studietur til Varde Kasserne 3 - 4 juni 2009.

Formålet med studieturen til Varde var at skabe optimale udviklingsbetingelser, for vores KI-elever under deres kursusforløb her hos os på TAK. Dette forsøgte OS Harald Stab-Nielsen og jeg så at gøre via turen, som indeholdt en hel del udviklende opdatering omkring den moderne teknologi, der ligger til grund for deres kommende jobfunktion som kampinformations konstabler i Søværnet.

En vedholdende opdatering omkring hvad der foregår indenfor nyudvikling af deres fagområde i Hæren, som anvender anderledes typer af forsvarsets operative radarsystemer, er et særdeles godt udgangspunkt til en bredere forståelse af helheden omkring deres kommende arbejdsområde, såvel her i landet, men ikke mindst i missionsområderne, hvor mange af dem kommer til at forrette tjeneste.

Min indgangsvinkel til et dette anderledes

studiemiljø stammer fra mine udsendelser med særlige enheder, til mellemøsten og de arabiske lande. Herigennem har jeg skabt netværket til mine gode kollegaer i Hæren.

06.00 var der afgang fra Taktikkursus på Flådestation Frederikshavn, og efter små tre timers kolonnekørsel landede vi sikkert på Varde Kaserne, hvor gasterne på kort varsel blev lejnet op på et geled for ankomstmelding.

Chefen for regimentet tog imod os på god gammeldags militær måde, dvs. med et glimt i øjet. Efterfølgende blev vi budt velkommen i auditoriet til briefing omkring enhedens indsættelse i Helmand provinsen i Afghanistan. Dette var et yderst interessant og lærerigt foredrag, som kan sættes i et udviklende perspektiv i forhold til Søværnets internationale arrangement imod pirateri ud for Somalias kyst. Det drejede sig primært om Forward air Controller, samt rules of engagement, som også er høj aktuelle emner for vores værn.

Tiden skred frem, og det blev tid til lidt rationer og

feltkost i det fri, for at få lugten af kriger, og matche hærens forunderlige dagligdag. Efter indtagelse af den udmærkede mad og drikke stod den på instruktion i anvendelse af artilleripejleradar systemet Arthur.

En Arthur radarvogn.

Dette var igen en god seriøs oplevelse, da eleverne her kunne identificere sig med et varslingsystem, i forhold til deres fagområdes udvikling. Det må siges at være noget forældet, i forhold til det moderne varslingsudstyr vi anvender i Søværnet.

Hen på eftermiddagen blev vi anvist vores natlige bivak område, med tilstødende opholdslokaler. Efter lidt tilrigning stod

der coaching og sparring på programmet, for at samle trådene op omkring kursisternes forventninger til fremtiden i vores noget anderledes virksomhedskultur, der ligesom Hæren, også er i gang med at tilpasse sig nye tider.

Harald har fanget et stykke grillmad

Søværnet sætter som bekendt dialog og trivsel højest på dagsorden, så derfor gik vi i gang med at køre sparring mellem kursisterne. Via socialt samvær gennemgik de dagens indtryk sammen med Harald. Der blev diskuteret fagtekniske detaljer, alt imens jeg klargjorde grillen til aftensmulje, som bestod af 1. klasses kød og pølser med tilhørende hvidløgsflutes og kartoffelsalat.

Grillmaden nydes i det fri

Grillaftenen skred frem, og

humøret var højt, mens der blev pludret løs til den helt store forsvarsmedalje, med deltagelse af selveste Chefen.

Efter en god nattesøvn på 2 timer! blev de ædle krigere purret ud af deres interimistiske bunkerlignende natlogi, og budt på friskbrygget mokka med tilhørende danske feltrationer. Efter endt oprydning med tilhørende opklaring gik turen igen tilbage til kasernen for yderligere information omkring enhedens aktværdige indsats i krigen imod Taliban i Afghanistans Helmand provins. Der blev gået til stålet af foredragsholderne, som iskoldt berettede om den yderste konsekvens af jobbet som professionel soldat. Det var barskt at se billeder og høre om enhedens tab af menneskeliv.

Kursisterne var med ét blevet konfronteret med den yderste konsekvens, som jobbet i forsvaret kan medføre. Tænk at de havde mistet så mange unge mennesker! Det gav stof til eftertanke, og bagefter brugte vi lige en lille stund på feedback for at sunde os oven på virkelighedens verden. Det efterfølgende koncept stod på patruljetjeneste i felten, og rekognesering i Hærens nyeste model Piranja køretøj. Det blev en allertiders oplevelse at stifte bekendtskab med denne stridsvogn. Det

var tydeligvis et kæmpe hit hos de håbefulde unge mennesker! En højteknologisk pansret mandskabsvogn, der kan køre 120km i stærkt kuperet uvejsomt terræn. Det var hylende skægt og gik rent ind hos os alle, som en bestseller.

Exit fra Piranja

Da vi alle havde været igennem øvelsesområdet, forklarede fartøjsføreren omkring vidunderets mangfoldigheder og hans 11 udsendelser til missionsområderne, af vel og mærke seks måneders varighed pr. udsendelse.

Efter endt aftrædning blev det tid til afsked, og vi takkede alle pænt med klapsalver til chefen og hans foredragsholdere, som var med til at gøre studieturen til et værdifuldt minde.

TAK 045 kursister og faglærer samt CH-DAR og hans NK.

Rejsebrev fra HDMS HAVKATTEN

Her følger første rejsebrev fra Minerydningsfartøjet HAVKATTEN, efter at størstedelen af besætningen i løbet af vinteren har været med til at skifte skib fra STØREN til HAVKATTEN.

Tekst Andreas Thye, NK
Havkatten.

Foto HAVKATTEN

Division 23, som udover HAVKATTEN består af Minerydningsfartøjet MAKRELEN og vores 2 droner MSF 3 og MSF 4, befinder sig for øjeblikket i Østersøen, ved indsejlingen til Rigabugten for at deltage i operationen MC OPLAT.

MC OPLAT har været en årlig tilbagevendende operation siden 1996, der koordineres på skift af de 3 baltiske lande Estland, Letland og Litauen. I år er

Søsterskibet MAKRELEN hilser på det Letland, der er vært, og operationen foregår derfor i lettisk farvand. Der deltager i år 12-13

enheder fra ni forskellige nationer. Fra Danmark deltager som nævnt HAVKATTEN og MAKRELEN

De deltagende enheder i Ventspils, Letland før operationsstart.

Undervandsrobotten "Double Eagle" i vandet.

En minesprængning - I baggrunden ses det estiske skib ADMIRAL PITKA, tidligere inspektionsskibet BESKYTTEREN. ADM. PITKA er over 30 meter høj men ligger selvfølgelig noget væk, men det sætter tingene lidt i perspektiv alligevel.

Dronen bemandes.

med droner, og derudover er der deltagende enheder fra Belgien, Estland, Frankrig, Finland, Letland, Tyskland, Litauen og Polen. Formålet med MC OPLAT er at fjerne miner, torpedoer og andre eksplosiver lagt af primært Tyskland og Rusland under de 2 verdenskrige. Det anslås, at der alene i Østersøen er lagt op mod 80.000 miner, og størstedelen af disse er aldrig fundet eller neutraliseret. Det betyder, at der er masser af arbejde for minerydningsfartøjerne, således at sikkerheden for skibstrafikken i området kan forbedres. Med få dage tilbage af operationen er der fundet og bortsprængt over 80 farlige objekter fra

havbunden, og de danske enheder tegner sig for en stor del af disse. Udover arbejdet med at fjerne miner og torpedoer giver operationen et godt billede af, hvordan

de øvrige nationers minerydningsenheder arbejder, og det fremmer i høj grad samarbejdet mellem landene i Østersøområdet. Operationen afsluttes med

Forankret mine fra 1. verdenskrig lokaliseret.

en evaluering i havn af resultaterne efter 14 dages effektiv minerydning. På trods af det hårde arbejde er besætningen ved rigtig godt mod, og stemningen er høj, når resultatet af alle anstrengelserne viser sig. En høj vandsøjle, et hult drøn og endnu en mine er bortsprængt. Alle ombord er enige om, at resultatet er det hele værd, og at det bestemt giver mening at udføre jobbet ombord i minerydningsfartøjerne i Søværnet.

Når HAVKATTEN kommer hjem, venter der få dages frihed til besætningen, hvorefter turen igen går østpå. Denne gang dog kun til området syd for Karlskrona, hvor HAVKATTEN og flere andre danske enheder deltager i den store øvelse BALTOPS

Side scan sonar sættes fra dronen.

09. Øvelsen har deltagelse af op mod 50 flådefartøjer, hvoraf næsten halvdelen er minerydningsfartøjer. Det giver endnu en god mulighed for værdifuld træning af skibets og besætningens færdigheder. Den 14 dage lange øvelse afsluttes med et kortere besøg i Kiel og deltagelse i den årlige Kieler Woche,

som er en stor byfest med fokus på det maritime. Der forventes, udover flådefartøjerne, deltagelse af flere hundrede træ- og sejlskibe, og det vil helt sikkert være en værdig afslutning på forårets sejlads, inden HAVKATTEN og besætningen kan holde en velfortjent sommerferie.

Den fjernstyrede drone MSF3 i solnedgang i Østersøen.

Kadetaspirant i Søværnet

"NEJ NEJ NEJ, HOLD INDE!"
Det er fredag morgen, og holdofficeren står og kigger misbilligende på de 4 delinger kadetaspiranter, der lige har prøvet at synge morgensang. Aspiranterne er i gang med første uge af et langt og spændende uddannelsesforløb til officer i søværnet, hvor morgensang kun er en af udfordringerne.

Af Sune Dalby og Morten Vagnholm, kadetaspiranter

Efter et år på uddannelsen til officer i søværnet kan man se tilbage på et år, hvor utroligt meget er nået. Som kadetaspirant er uddannelsen delt op i mange moduler. Nogle varer kun få uger, hvor andre varer flere år, som eksempelvis uddannelsen til skibsfører eller marineingenør. Alle disse moduler er med til at give aspiranterne de nødvendige kvalifikationer, men er samtidig en mulighed for at udvikle sig og lære en masse. De første 6 uger kaldes grundforløbet. Det er her

Aspiranterne over tillægning til kaj med speedbåd. Aspiranterne skal også kunne bjærge en overbordfalden mand.

man mødes første gang, og omkring halvdelen af aspiranterne har deres første møde med Søværnet ved samme lejlighed. De første dage er forvirrende og indeholder en masse nye ting, men så begynder der at sprede sig en orden gennem rækkerne. Man bliver iklædt, lærer at stå på 3 geledder, og så pludselig står man til sin første mønstring som kadetaspirant. Det er en god følelse at se udvikling på den måde, bare i løbet af et par dage. Atmosfæren på grundforløbet er præget af en rigtig god stemning, for aspiranterne er startet på et mangeårigt forløb, og derfor er forventningerne høje og motivationen i top. Tiden flyver, og inden man ser sig om, har man modtaget grundlæggende undervisning i fag som sømandskab, militær optræden og redningsmidler. Desuden har kadetaspiranterne taget et speedbåds-certifikat. På dette tidspunkt er de første fem eksamener overstået. Efter grundforløbet er det blevet tid til den første sejladsperiode med det civile skoleskib GEORG STAGE. Søværnets kadetaspiranter er de eneste i Forsvaret som sejler med GEORG STAGE. Formålet med togtet er at give de kommende officerer et kendskab til traditionerne i forbindelse med sejlads, fordi om bord på dette skib foregår

tingene som i den gamle skole. Telefonerne er inddraget, og andre underholdningsmidler som MP3 afspillere er også bandlyst. Herudover foregår al rygning på pibe, man sover i hængekøjer og en masse andre ting, som giver en speciel atmosfære om bord.

Undervisning og arbejde på dækket af GEORG STAGE. Der er mange mennesker stuvet sammen på begrænset plads om bord.

Undervisning, skafning, adspredelse og al form for dagligliv foregår på de samme banjer eller på dækket, og derfor er hele oplevelsen en kæmpe samarbejdsøvelse, hvor man for alvor får sat ansigter på sine medstuderende. Ud over det faglige indhold i fagene skibsteknik, arbejdssikkerhed og praktisk sømandskab, er det naturligvis også elevernes opgave at sejle skibet, og det foregår med folk i masterne og vind i sejlene. Efter GEORG STAGE kan kadetaspiranterne også sejle travalje, både som fartøjsfører og som roer. Det kan lige indskydes, at en travalje er en robåd med 10 roere. Kadetaspiranterne har nu gennemført omkring

10 eksamener, og været i gang med uddannelsen i 11 uger.

Efteråret byder på undervisning i motorlære, og almen undervisning i matematik, dansk, engelsk og fysik. Denne periode er også elevernes første møde med officersskolen på Holmen, som senere bliver omgivelserne for de lange, seje træk i uddannelsen til officer. Modulet her tjener til formål at forberede eleverne til de faglige udfordringer på sergentskolen. Efter dette forløb er det på tide med en juleferie, således at indtrykkene fra det første halve år kan synkes, og man kan møde på sergentskolen med ny

Eleverne bliver uddannet til både røgdykkere og indsatsledere ved Søværnets Havarikursus i Hvims.

energi.

Sergentskolen varer 5 måneder, og er det første sammenhængende forløb af en lidt længere varighed. Her genoptages undervisningen fra grundforløbet, og nye fag som ledelse og undervisningslære kommer til. Fag som navigation og militær optræden er også tildelt et stort timeantal. På sergentskolen er det ofte eleverne selv, som

underviser, således at man efter dette forløb naturligt kan optræde som underviser og vejleder. Efter sergentskolen følger naturligvis en udnævnelse til sergent, men inden udnævnelsen er der en mængde eksamener, både mundtlige og skriftlige, som skal gennemføres.

Det næste forløb, som kadetaspiranterne skal igennem, er et sommerprogram. Sommerprogrammet indeholder både sejlads med henblik på navigation og mandskabsbehandling. Begrebet mandskabsbehandling dækker over det at stå foran en deling som deres nærmeste foresatte, og sørge for at deres hverdag hænger sammen, primært fagligt, men også socialt. Nogle aspiranter prøver denne udfordring med værnepligtige, andre med marineelever, og nogle modtager de nye kadetaspiranter, der er en årgang under dem. På den måde bliver skellet mellem årgangene nemmere udvisket, og de mange spørgsmål vedrørende uddannelsen, fremtiden og forventningerne kan besvares af dem, der selv har oplevelsen i frisk erindring er også nogle sergenter fra årgangen tidligere, som sejler på GEORG STAGE som kvartermestre, og på den måde er cirklen fuldendt, og de nye kadetaspiranter kan så glæde sig til det bliver deres tur til at

vejlede "de nye".

Sommerprogrammet med sejlads og mandskabsbehandling er for mange den gulerod, som står efter sergentskolen. Den sommer indeholder nemlig et hav af fede oplevelser og udfordringer, og efter den sommer er det direkte på skolebænken på officersskolen, til nogle af de rigtige hårde og meget teoretiske udfordringer.

Afslutningsvis kan det sammenfattes, at det første år på uddannelsen til officer i søværnet indeholder mange spændende elementer, og når man står og skuer tilbage i tiden, begriber man ikke, hvor meget udvikling, der finder sted. Tilbage står nu de næste 4 år, og efter det, der indtil videre er sket på uddannelsen, kan det kun siges, at motivationen og forventningerne stadig er i top, og også morgensangen er blevet væsentligt forbedret.

Sommeren indeholdt mange spændende ting, blandt andet blev nogle af eleverne hoist op til en HELO. Det er et af skoleskibene som også kan ses.

Ny medarbejder ved Søværnets Sergent- og Grundskole, Jeppe Stricker

Jeppe Stricker

Jeg hedder Jeppe, og jeg er uddannet cand. mag. i engelsk og dansk fra Aalborg Universitet. Umiddelbart efter studierne, som jeg færdiggjorde ultimo 2008, var jeg heldig at få en stilling som dansk- og engelskunderviser på Søværnets Sergent- og Grundskole i Frederikshavn, hvilket jeg gerne vil fortælle lidt mere om.

Baggrunden for min ansættelse er, helt overordnet, at Søværnet ønsker at styrke medarbejdernes sproglige kompetencer. Et stigende engagement i internationale missioner og en konstant ekspanderende opgaveportefølje for Søværnet betyder, at der er et stort behov for medarbejdere, der er højt kvalificeret sprogligt og

kulturelt.

Søværnets Sergent- og Grundskole er en ny skole, der blev indviet i 2008. Alle militære medarbejdere begynder karrieren her, uanset hvor de efterfølgende kommer til at gøre tjeneste i værnet. Alle kursister og elever bor på skolen under uddannelsen, hvor de fysiske rammer er fuldt ud på højde med, hvad de bedste civile uddannelsesinstitutioner kan tilbyde. Skolen har indkvarteringsfaciliteter af hotellignende standard, nye undervisningslokaler med alt inden for it, et bibliotek, idrætshal, træningsbassin - og skoven lige udenfor døren.

Min primære opgave på skolen er undervisning, hvilket er ret specielt i Forsvaret. Eleverne kommer ikke for sent, og de afleverer opgaverne til tiden. Jeg har det privilegium at undervise meget motiverede, positive og imødekommende vokselever i dansk og engelsk, og det forpligter naturligvis. Der stilles høje krav til underviserne, civile som militære, men resultatet er et undervisningsmiljø i en klasse helt for sig.

Ved siden af undervisningen fungerer jeg også som skolens studievejleder. Det er

vigtigt, at eleverne har mulighed for uvildig rådgivning, hvis de har behov for at diskutere emner, de ikke kan eller vil involvere deres nærmeste foresatte i. Jeg er også involveret i sprogtestning inden for NATO, hvilket byder på mange spændende udfordringer inden for internationalt samarbejde. Endelig er jeg med i forskellige udviklingsprojekter inden for sprogområdet i Forsvaret, så der er rigeligt at se til.

Summa summarum er, at Søværnets Sergent- og Grundskole er en dynamisk og tidssvarende uddannelsesinstitution, hvor visionær ledelse, engagerede medarbejdere og topmotiverede elever tilsammen udgør et noget nær optimalt undervisningsmiljø. At denne opfattelse i høj grad deles af eleverne, understreges af undersøgelser foretaget af Dansk Center for Undervisningsmiljø, DCUM, i 2009.

En anderledes dag i Skoleskibsddivision 4. Hold 1 2009(maj-jun)

Hvem er SSD4? SSD4 er Skoleskibene A543 ERTTHOLM og A544 ALHOLM - begge enheder anvendes primært som navigations træningsskibe for kadet aspiranter inden optagelse på officersskolen. Også allerede optaget elever på officersskolen benytter enhederne som uddannelsesplatforme for træning i navigation. De ældre årgange kadetter har dog det privilegium, at de må bruge alle enhedernes elektroniske hjælpemidler til navigationen, såsom radar, GPS og elektronisk søkort. De faste besætninger på henholdsvis ERTTHOLM og ALHOLM udgøres af 1 PL (chef,) 1 SSG/OS (NK), 1 OS/SG (mester), 1 MOKS (maskine) samt 1 MOKS (kok). Den typiske baggrund for kadet aspiranterne inden ankomst SSD 4. er nogen lunde som beskrevet her.

Tekst og foto: OS Thomas Nilsson
NK ERTTHOLM

De fleste Søværnskadetter er nye i Forsvaret, nogle er lige blevet færdige med gymnasiet, andre har aftjent værnepligt, nogle er fra Søværnets egne rækker - det vil sige marinekonstabler, marineoverkonstabler med et par års erfaring på større enheder i Søværnet. Sidst

KRUDTTÅRNET

men ikke mindst er der dem, der skifter Hæren eller Flyvevåbnet ud med Søværnet for at fortsætte en karriere i Søværnet. Men fælles for dem alle er, at de skal gennem et 6 ugers grundforløb på Søværnets Grundskole, hvorefter de kommer på 1 månedes sejrende tjeneste på Georg Stage. For dem der ikke kender Georg Stage kan det fortælles

at det er en tre masters fuldrigger. På Georg Stage indøves grundlæggende sømandskab. Efter endt ophold på Georg Stage begyndes fem en halv måneders skolegang på sergentskolen i Frederikshavn. Når alle eksamener er vel overstået, og udnævnelsen til sergent er en realitet, begynder en ny hverdag for de fleste at kadetterne. Nu skal de til at

sejle, hvor den terrestriske navigation er i fokus. Navigationstræningen sker henholdsvis i SSD 3, som er sejlkutterne SVANEN og THYRA og i SSD 4, som er Orlogsfartøjerne A543 ERTHOLM og A544 ALHOLM. Begge divisioner hører under 1. Eskadre. Ved ankomst på dag et i SSD4 for kadetaspiranter,

på optisk sejlads. Til folk der ikke har den store indsigt i den slags sejlads, følger her en ganske kort beskrivelse af kadetternes arbejdsbyrde for en sådan sejlads. Den første dag på havet med nye kadetter udgår som regel fra FLS KOR - til en ankringsposition ca.50 sømil fra Korsør. Det vil nu

indhentes efterretninger for søfarende, skydeadvarsler, navwarnings, vejrudsigter, det skal undersøges, hvilken kommunikation, der skal køre i forbindelse med afgang, og om der er anden kommunikation undervejs, hvor lang er turen o.s.v. Når kadetterne har planlægningen klar, fremlægger NAO-kadetten

Pejdioptret er det primære værktøj for optisk navigation.

startes et introduktions program, hvor der gennemgås alt fra brand og redningsmidler til den almindelige hverdagsrutine ombord. Men fokuspunktet er dog den terrestriske navigation. Derfor bruges meget af førstedagen på at gennemgå alt, hvad der vedrører sejladsplanlægning i papirsøkort, med henblik

være kadetternes opgave at sætte kursstreger i kortet fra Korsør til ankerpladsen. Alle fyrtårn, broer, kirker og andet som kan bruges til pejlinger for pladsbestemmelse under sejladsen, skal slås op og beskrives i kortet, da GPS, RADAR og elektronisk søkort ikke må anvendes af kadetterne. Der skal

og øvrige kadetter sejladsen for Chef og NK, hvorved eventuelle fejl og mangler kan blive rettet. Da mange af eleverne aldrig har været på et gråt skib før, er vi allerede på dette tidspunkt ved at nå et stade, hvor der er fyldt så mange nye informationer/indtryk i hovederne på kadetterne, at trætheden

er ved at melde sig. Derfor er dag 1 på havet i SSD4 som regel kun på 50-60 sømil, hvor en normal dag ligger mellem 80 og 120 sømil. Når første dagen slutter med en ankring omkring midnat, startes en ankervagt, og morgendagens sejladsplanlægning kan begynde.

Hverdagen fra dag to og til dag 20 ligner hinanden ganske meget. Dagene starter med morgenmad, rengøring, flagcermoniel, derefter fremlægger kadetterne sejladsplanlægningen. Når den er overstået, med eventuelle rettelser, drager enhederne ud på sejlads, typisk ved 08.30 tiden, for så at gå i havn mellem 17 og 21 igen. Tiden

i havn bruges til alt det administrative, så som skrivning af skibsjournal, føring af logbog og sejladsplanlægning af morgendagens sejlads. En til to gange i 20 dages togtet er indlagt natsejlads, hvor der trænes natsejlads, så eleverne kan lære at få styr på alle de forskellige former for blink, der ses om natten (som regel ved snævringen i Lillebælt). Andre meget besøgte farvande er Svendborg Sund, Limfjorden, farvandet ud for København, Grønsund, samt andre udfordrende farvande, med meget skibstrafik for antikollisions træning.

Dag fire for hold 1-2009 bød også på en flyvetur til to af kadetterne, da en EH101 (Merlin helikopter)

ønskede at træne hoist fra skib under gang, en flyvetur der efter kadetternes udtalelse var ved at få dem til at søge luftbåren tjeneste i stedet for søgående tjeneste.

Da overskriften på denne artikel lød på en anderledes dag i SSD4, kommer vi nu til dag ni med hold 1-2009. Om aftenen dag otte, anløb A543 ERTHOLM og A544 ALHOLM Sejerø havn, hvor NK ERTHOLM (der i øvrigt har bopæl på øen) havde planlagt et særligt program til dag ni. Et program der fraveg det typiske dagsprogram temmelig meget, men som i stedet gav indsigt i andre sider af Forsvaret og det omgivende samfund.

Sejerø brandvæsen er ankommet og ved at gøre klar til indsats.

Chefen for ERTHOLM og næstkommanderende for ALHOLM gør klar til at entre minefeltet.

Da morgengryet nåede Sejerø på dag ni, strålede solen fra en skyfri himmel, og vinden var svag fra nord. Efter udpurring kl. 0700 startede de normale morgenrutiner med skafning, rengøring og flagceremoniel. Derefter ophørte det normale program, og et særligt program trådte i kraft. Første store hændelse var en stor brandøvelse med deltagelse af Sejerø brandvæsen. Brandøvelsen var bygget op, således at udgangspunktet var en brand på ALHOLM (på siden af ERTHOLM). Branden krævede alt disponibelt mandskab fra ALHOLM og ERTHOLM. Trods en ihærdig slukningsindsats truede branden med at brede sig til ERTHOLM, hvorfor det

blev besluttet at rekvirere assistance fra det lokale brandvæsen til at tæmme branden på ERTHOLM. Lokalt brandvæsen ankom for fuldt drøn med horn og blå blink.

Med mester ERTHOLM som assisterende indsatsleder blev lokalt brandvæsen indsat med røgdykkere og slangehold på ERTHOLM, hvor mester ERTHOLM havde røgfylt containerpositionen med kunstig røg. Efter eftersøgning på ERTHOLM fandt røgdykkerne en bevidstløs person, som de bjærgede op i det fri (en øvelsesdukke). Da dukken var kommet op, måtte røgdykkerne ned igen for at slukke røgmaskinen, som dermed markerede, at branden var slukket. Efter

denne store brandøvelse stod den på skafning og introduktion til dagens næste udfordringer, som var af en helt anden karakter.

Teambuilding var nemlig dagens store overskrift, med et spændende opgaveløb på programmet. Kl. 12.45, blev stambesætningen på ERTHOLM mikset sammen med stambesætningen på ALHOLM, så de tilsammen udgjorde fire hold à to personer. Ligeledes blev kadetterne fra ERTHOLM mikset til fire hold à to med kadetterne fra ALHOLM. Kl. 13.15 var der så kampstart på et opgaveløb med 10 poster, som skulle besøges. Da undertegnede ikke kunne klare et sådant opgaveløb alene, var

der rekvireret hjælp af Hjemmeværnskompagni Sejerø samt et antal frivillige landmænd/kvinder og andre godtfolk fra øen. Sidst men ikke mindst var fire af søværnets egne ankommet med morgenfærgen for at assistere på posterne. Her er en kort beskrivelse af posterne.

På post 1 skulle et område på fire gange fire meter ryddes for anti personelminer (der var udlagt otte stk.), og en nedgravet ammunitionskasse skulle findes. Minerydning med bajonet er en tidskrævende affære, der kræver tålmodighed, hvilket et enkelt af kadetholdene ikke havde – så havde det været skarpe miner, var SSD4 nok blevet reduceret

til seks kadetter.

På post 2 skulle en låst ammunitionskasse, der var sandfyldt transporteres op af en skrænt, for at få den op til en nøgle på toppen af skrænten, (som tilfældigvis passede i hængelåsen på kassen). For at få den op af skrænten skulle en fire skåret talje skæres, hvilket gav kvaler for nogle. I kassen lå et kompas, det skulle anvendes efter sidste seance på post 2, som bestod i at samle et "i hoved dele adskilt let maskingevær M/62". Da kadetterne ikke er uddannet på den type våben, gav det nok antydning til de første grå hår, men jeg tror, alle fik samlet maskingeværet (nogle med mere hjælp end andre).

For nogle i stambesætningerne dæmrede gammel rusten lærdom, og for andre var det en helt ny type våben at rode med. Tilbage til kompasset. Ved hjælp af en pejling (i tusindedele, som er lidt uvant for søfolk) og en afstand skulle en nøgle (start nøgle til traktor) findes på en mark, til brug ved post 3. På post 3 stod den på traktor kørsel, og for at det ikke skulle være for nemt, var der selvfølgelig sat en 4,5 ton tipvogn bag på. Nu skulle traktoren (efter at holdet havde skubbet en tung rundballe væk), køres 40 meter frem og rundt om nogle forhindringer – det i sig selv er ikke svært, men da der skulle bakkes tilbage til udgangspositionen, begyndte det at knibe lidt.

To kadetter ved deres noget primitive tårn.

Post 4 bestod af et færdselsuheld, hvor en Volvo var kollideret med et vejtræ og tre personer var kommet mere eller mindre til skade. Figuranterne, som var frivillige mænd og koner fra Sejerø, spillede i øvrigt deres roller som syge og sårede vældig godt.

På post 5 skulle der bygges tårn af granrafter. Tårnet skulle have en højde af mindst 1,5 meter og kunne bære en mand. Da tårnet var fremstillet fik holdet udleveret en kikkert og en retning de skulle kigge i –

På post 6 skulle der skydes efter lerduer, hvilket nok gav mere ømme skuldre end ramte duer. Desuden blev en fiktiv efterlysning af en sejlbad læst op. Den historie skulle så genfortælles på næste post, med de forhåbentligt væsentligste oplysninger intakte. (En i øvrigt temmelig realistisk historie, der næsten blev til virkelighed senere på natten.)

Post 7 bestod af trillebørskørsel, hvor personen, der skubbede,

var selvfølgelig med halvblændet solbriller på, og målet var opstillede plastflasker.

Post 8 stod på eftersøgning af en nøgle på bunden af Sejerø Havn. En nøgle var udlagt på bunden, markeret med et par knæklys, nu var det så bare at eftersøge og finde den samt at bjærge den op i gummibåden med en bådshage, da nøglen skulle bruges til at åbne endnu en låst ammunitionskasse, hvori der var udlagt ting til smagsløgene.

Chefen for ALHOLM indtager stående luftbøsse skydestilling, mester fra ERT HOLM ser til.

langt ude i det fjerne var opsat en silhuet noget de skulle fjernkende (det gode skib SS Martha). Det var dog ikke alle hold, der var lige gode til fjernkending, og nogle kendte slet ikke SS Martha af København "pinligt"!!!

var blændet, og manden i børen dirigerede skubberen gennem en bane med mange s-kurver indlagt. For enden af trillebørsbanen var der luftbøsseskydning, hvor der frit kunne vælges mellem luftpistol eller luftgevær. Skydningen

Holdene havde 20 min. til eftersøgning og bjærgning af nøglen, hurtigste hold var kun tre min. om at finde og indbjærge, mens et enkelt hold måtte bruge 19 min.

Kutteren er ved at blive renses efter sennepsgasbomben.

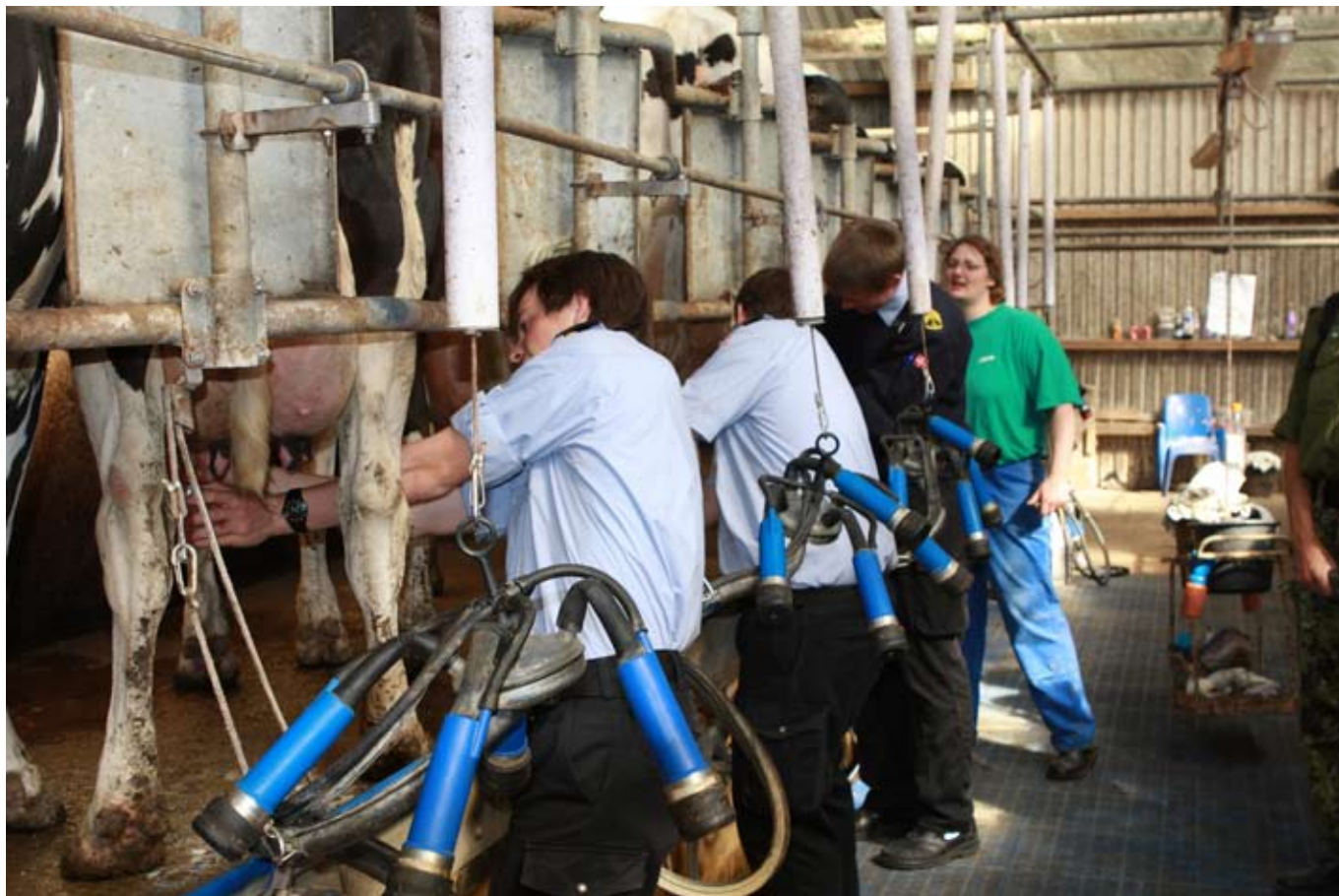
På post 9 var der for øvelse en fisker, der havde fået en sennepsgasbombe i trawlet. Holdene skulle nu iføre sig gasudstyr og padle over til fiskeren i gummibåd - ovre ved fiskeren skulle bomben så ud af trawlet og ned i en medbragt kasse, derefter skulle kutteren renses/spules med medbragt transportabel brandpumpe og C slanger. En post der gav sved på panden, da gasdragterne på en lun dag ikke giver meget køling.

Post 10. Ja post 10 vil nok blive husket af alle, da den lå inde i en kostald. Hvert hold fik "udleveret" en ko, som skulle håndmalkes i et minut pr. person. Flere af kadetterne gav udtryk for at på post 3 ved traktor

kørslen, var det noget kammeraterne i de store byer ikke ville tro på de havde prøvet, men efter denne post var der virkelig noget at få kammeraterne til at tro på. De fleste fik malket en smule mælk ud, men de store vindere med mest mælk blev mester ALHOLM og kok ERTHOLM, som næsten fik fyldt et bæger hver.

Efter 10. og sidste post var der afrigning efter opgaveløb og omklædning/vask af tøj, da "kodeodoranten" fra stalden er meget fremherskende. Ved 18.30 tiden var der fælles grill på agterdækket af ERTHOLM, hvor dagens hændelser blev drøftet under indtagelse af pølser

og kartoffelsalat. Også de frivillige hjælpere fra Sejerø deltog i grillen. Da grillen var vel overstået, og vinderne af dagens arrangement udråbt, regnede vi alle med en stille aften, hvor skibsjournal og de sidste småting inden ankomst Korsør dag 10 kunne klares. Men ak nej. En svensk lystsejler var faldet overbord ved Hesselø, og SSD4 blev kl. 22.00 scramblet til at deltage i eftersøgningen sammen med syv andre skibe og fire helikoptere. I løbet af dagen var vinden tiltaget til kuling fra nord, så da enhederne kom klar af Sejerø's nordspids, var det slut med roen ombord. I et sådant vejr i en HOLM - klasse kommer søsurringen virkelig på en prøve, og

Ja det er nemmere når man kan få en ARLA karton med skruelåg.

kadetterne er som regel blege som nyfalden sne i ansigterne, da de endnu ikke har fået "søben". Efter 2½ times forlægning var SSD4 ankommet til området og fik tildelt et søgeområde hver af HAVFRUEN, der var OSC for eftersøgningen. Det var en meget vanskelig eftersøgning, da den hårde vind fra nord med brækkende bølger og tordenbyger gjorde det meget vanskeligt at se ret meget ved nattetide. Da dagen gryede, blev sigten bedre, og spacingen i enhedernes tracks for eftersøgningen blev øget. Da eftersøgningen havde kørt i 16 timer, blev den indstillet, da det desværre ikke havde givet resultat, og vandtemperaturen gjorde, at det ville være

urealistisk, at en person uden redningsdragt ville kunne overleve så længe i det kolde vand. Kursen blev lagt mod Flådestation Korsør med ankomst om eftermiddagen. Efter afrigning og nedvask af skibene gik alle på en velfortjent weekend. De sidste 10 dage i SSD4 for hold 1 vil igen være træning i optisk sejlads og farvandskendskab, samt krydret med en masse interne havariøvelser, da en uniteval ligger på sidste del af togtet. Herunder er beskrevet et typisk års cyklus for SSD4, der byder på godt 120 sejldage. En typisk sæson for SSD4 begynder i januar med en enkelt MIE4 sejlads efterfulgt af en uge med

dagsejladser fra Holmen med de ældre klasser kadetter. Fra sidste weekend i februar og alle weekender frem til sidste weekend i april sejles weekendsejladser med sidste sommers elever, hvor det denne gang er radaren, der er i fokus. Sidste uge i maj starter sommersæsonen med kadetaspiranter, hvor der typisk sejles 10 dage efterfulgt af fire fridage, 10 sejldage, fire fridage o.s.v. Sæsonen slutter medio oktober. November og december bruges primært til uddannelse og afvikling af optjent frihed.

Omstilling til EDB

REDAKTIONSKOMITÉ

Ansvarlig i henhold til presseloven

Orlogskaptajn Ole Peter Larsen
Tlf. 9922 1003

OPLOG Frederikshavn

Ledende redaktør/Layout
Chefsergent Claus Just Gustafsen
Tlf. 9922 1004
Fax 9922 1005
E-Mail: olsf-lesek@mil.dk
FIIN: OLSF-1100b

Repræsentant for civile

Specialarbejder Allan K. Jensen
Tlf. 9922 2302

1. Eskadre

Seniorsergent Jack Plum
Tlf. 9922 1447
FIIN: 1ESK-TEK401

Søværnets Haverikursus

Seniorsergent Peter G. Jørgensen
Tlf. 9679 1266

Søværnets Sergent- og Grundskole

Chefsergent Bjarne Dunk Pedersen
Tlf. 9922 1765

Søværnets Taktikkursus

Orlogskaptajn Johnny Gajhede
Tlf. 9922 1837

Kattegats Marinedistrikt

Overassistent Hanne Thomsen
Tlf. 9922 1601

Redaktionsadresse

Ledelsessekretariatet
OPLOG Frederikshavn
Postboks 711
9900 Frederikshavn

Tryk

Forsvarets Trykkeri Karup

Artikler der ønskes optaget bedes leveret i elektronisk form, men redaktionen kan dog hjælpe med at få dem skrevet ind hvis bidragsyderen ikke selv har mulighed for dette. Billeder modtages helst i elektronisk form som separate billedfiler, det vil sige, ikke lagt ind i Powerpoint, Word eller Publisher. Billeder der er lagt ind i et af disse programmer kan ikke umiddelbart anvendes i bladet.

Delvis afskrift af KGM scrapbog – skrevet af daværende Operationsofficer og daglig leder i perioden under etablering og den første operative tid til 1. juni 1988 OK Kurt L. Christoffersen.

"Efter en omtumlet tilværelse fra Tordenskjoldsgade via bunker K 40 og Flådestation Frederikshavn fandt Kattegats Marinedistrikts Distriktshovedkvarter endelig sin fremtidige plads i den elektroniske tidsalder. Omstillingsprocessen, der fra kommunikations og farvandsovervågningens romantiske tidsalder bragte os ind i FIKS og FOD CCIS tiden – var ikke uden problemer, da ældre/ynge og nye medarbejdere skulle samarbejde og omstilles til ny teknologi.

Krudttårnet

Udgives to gange årligt. I marts/ april og igen september/ oktober.

Bladet kommer i et oplag på 1.500 eksemplarer.

Indlæg til næste nummer skal være redaktionen i hænde senest 2. februar 2010.

Eftertryk er tilladt med kildeangivelse.

Adresseændringer bedes meddelt
Ledelsessekretariatet
Operativt Logistisk Støttecenter Frederikshavn
Postboks 711
9900 Frederikshavn

CH SSG KD Lars Mikkelsen sidste morgenmønstring inden pensionering, med deltagelse af ca. 220 elever og 50 medarbejdere fra SSG stab.